

Läroplan för gymnasieskolan

- 1990:33 Svenska som andraspråk, kursplan
- 1990:34 Svenska som andraspråk, kommentarer till kursplan
- 1990:35 Miljö och hälsa — obligatorisk modul
- 1990:36 Flygtekniker; ändring av behörighetsvillkor

Innehåll

sid

1990:33	Förordning om ändring i beslutet den 14 maj 1970 om läroplan för gymnasieskolan	3
	Svenska som andraspråk; kursplan	4
1990:34	Svenska som andraspråk Kommentarer till kursplan	8
1990:35	Miljö och hälsa; obligatorisk modul vid försöksverksamhet med treåriga yrkesinriktade linjer	10
1990:36	Flygtekniker, påbyggnadsutbildning (Fo24) Ändring av behörighetskrav	13

Pedagogiska biblioteket

REF Läroplaner
Ex 3

Läroplan för gymnasieskolan

Utkom från trycket
5 oktober 1990

Förordning om ändring i beslutet den 14 maj 1970 om läroplan för gymnasieskolan

1990-08-23

Regeringen föreskriver ifråga om beslutet den 14 maj 1970 om läroplan för gymnasieskolan (ändrat senast genom förordning 1988-10-20, publicerad i Läroplaner 1988:109) att kursplanerna skall ha den lydelse som framgår av bilagan.

Uppställningen i bilagan är densamma som i Läroplan för gymnasieskolan Lgy 70, Allmän del, tredje översedda upplagan 1983. Den ändring som föreskrivs genom denna förordning markeras med streck i marginalen.

-
1. Denna förordning skall kungöras i Läroplaner.
 2. Förordningen träder i kraft fyra veckor efter den dag, då förordningen enligt uppgift på den utkommit från trycket i Läroplaner.
- På regeringens vägnar

GÖRAN PERSSON

Bertil Bucht
(Utbildningsdepartementet)

Kursplaner

— — — —

Svenska

Obligatoriskt ämne på alla linjer

Mål

Undervisningen i svenska skall ge eleverna vidgade kunskaper om språket och litteraturen och utveckla deras förmåga att använda språket. Detta skall ske i sådana former och med sådant undervisningsstoff att elevernas personliga utveckling främjas och att de förbereds för såväl fortsatta studier som kommande samhälls- och yrkesliv.

— — — —

Huvudmoment

- Muntlig och skriftlig framställning
- Språkets bruk och byggnad
- Litteraturstudium

Svenska som andraspråk

Mål

Svenska som andraspråk skall

- ge eleverna en sådan kompetens i det svenska språket att de aktivt kan delta i undervisningen i gymnasieskolan, bedriva fortsatta studier och verka i yrkes- och samhällsliv
- utveckla elevernas språkliga medvetenhet och på så sätt främja aktiv tvåspråkighet
- öka elevernas kunskap om och förståelse för den svenska kulturen
- bidra till elevernas personliga utveckling

Huvudmoment

Tala och lyssna

För att eleverna aktivt skall kunna delta i undervisningen i gymnasieskolan och i samhällslivet i övrigt skall de lära sig att

- behärska svenskans uttal, dvs enskilda ljud och prosodi, samt förhållandet mellan ljudbild och stavning
- uttrycka sig idiomatiskt och grammatiskt korrekt i enlighet med talspråkets gängse normer

- anpassa ordval och uttryckssätt till vad som krävs i olika tal-situationer, såväl vardagliga som formella
- aktivt delta i samtal och diskussioner
- framträda inför grupp och använda språket i strukturerad form som högläsning, dramatisering, redovisning, referat och föredrag
- uppfatta och förstå talad svenska på olika nivåer och i olika situationer t ex samtal, diskussioner, meddelanden, uppläsningar, föredrag
- förstå individuella, sociala och regionala varianter av talspråket samt kunna behärska talspråket i olika situationer.

Läsa

För att eleverna fortlöpande skall utveckla sin läsförmåga och sitt intresse för läsning skall de möta texter med skiftande innehåll. Härigenom kan de fördjupa sin inlevelseförmåga, vidareutveckla sina kunskaper och samtidigt höja sin språkliga kompetens.

Eleverna skall utveckla sin förmåga att

- läsa, förstå och tolka varierande texter av skiftande svårighets-grad - skönlitteratur, facklitteratur och tidningstexter
- tillämpa ett aktivt förhållningssätt i sin läsning, dvs skriva och samtala om textinnehållet och sätta detta i relation till egna upplevelser och värderingar
- anpassa läsningen efter textens innehåll och svårighetsgrad och efter syftet med läsningen, dvs träna intensiv- och extensivläsning

Läsningen skall också vara utgångspunkt för en intensiv språkträning som utvecklar såväl språkförmågan som läsförståelsen.

I samband med textläsningen skall eleverna

- bredda och fördjupa ordförståelse och begreppsbildning
- arbeta med ordbildning, fraseologi och strukturer
- lära sig utnyttja lexikon, ordböcker och grammatikor
- befästa ett gott uttal vid högläsning

Skriva

För att eleverna skall kunna tydliggöra sina tankar för sig själva och andra och utveckla sin skapande förmåga skall skrivandet ingå som en naturlig och meningsfull del i elevernas arbete. Skrivandet är samtidigt en viktig utgångspunkt för språkträningen.

Eleverna skall utveckla sin förmåga att

- skriva berättande
- beskriva upplevelser, erfarenheter och känslor
- resonera och argumentera, dvs formulera åsikter och slutsatser

- föra anteckningar och bearbeta dessa som ett led i informations- och kunskapsarbetet

Eleverna skall genom skrivandet förbättra sin språkliga medvetenhet och kompetens

De skall

- vidga det aktiva ordförrådet
- använda lexikon, ord- och uppslagsböcker
- skärpa den grammatiska korrektheten och den språkliga exaktheten
- utveckla förmågan till självkorrigering

Språkstruktur och språkanvändning

För att eleverna skall kunna utveckla sin kommunikativa kompetens, öka sin språkliga medvetenhet och på sikt självständigt ta ansvar för sin språkutveckling skall de teoretiska kunskaperna om språkstruktur och språkanvändning naturligt integreras med färdighetsträning.

Eleverna skall förbättra sina kunskaper om

- svenska språkets grammatiska struktur, semantik, ordbildning och fonologi
- språkbruk hos olika grupper av människor, skillnader mellan talat och skrivet språk, mellan informellt och formellt språk, mellan dialekter och riksspråk

Eleverna skall få en orientering om

- språkinläring, språkutveckling och tvåspråkighet
- de nordiska grannlänternas språk

Litteratur

För att eleverna skall få insikter och upplevelser som kan bidra till att utveckla deras personlighet skall skönlitteraturen ha en framskjuten plats i undervisningen. Litteraturläsningen skall ge eleverna möjlighet till inblickar i människors liv och tankar i olika kulturer och öka deras förståelse för livsvillkor och värderingar i det svenska samhället förr och nu.

Eleverna skall också i samband med litteraturstudiet få en uppfattning om andra delar av det svenska kulturarvet - musik, konst och historia.

Tyngdpunkten i litteraturundervisningen skall ligga på modern skönlitteratur, som också kan vara en förebild för elevernas egen tal- och textproduktion.

Undervisningen skall också ge eleverna en litteraturhistorisk överblick och möjlighet till fördjupning i några betydande författares verk.

Systemteknik
Fyraårig teknisk linje

— — — —

Läroplaner 1990:34

Läroplan för gymnasieskolan

Svenska som andraspråk; SÖ:s kommentarer till av regeringen fastställd kursplan

1990-09-04

Regeringen har 1990-03-29 genom ändring av gymnasieförordningen kungjord i SFS 1990:134 förordnat om undervisning i ämnet svenska som andraspråk samt 1990-08-23 antagit kursplan för ämnet (Läroplaner 1990:33).

SÖ fastställer bilagda kommentarer till kursplanen.

Jan Thulin

Marja Lidbaum

Svenska som andraspråk

Kommentarer till kursplan

Svenska som andraspråk riktar sig till elever i gymnasieskolan som har ett annat modersmål än svenska och har svenska som sitt andraspråk.

Andraspråksinläring kan beskrivas som en skapande process med olika utvecklingsstadier. I undervisningen i svenska som andraspråk är det viktigt att tillämpa ett processinriktat synsätt och att utgå från varje elevs språkliga utvecklingsnivå och förutsättningar.

I undervisningen bör det svenska språket beskrivas i ett språktypologiskt perspektiv dvs särskild uppmärksamhet ägnas åt grammatiska, lexikala och fonologiska strukturer som markant skiljer sig från andra språk och generellt sett bereder eleverna svårigheter. I den utsträckning det är möjligt kan sådana strukturer i svenskan jämföras med de specifika hemspråken och få en kontrastiv belysning. Elevernas hemspråk och erfarenheter bör ses som en viktig tillgång och utgöra ett stöd för deras inläring av svenskan.

Det är viktigt att eleverna får arbeta med meningsfulla texter och uppgifter på lämplig språklig nivå så att undervisningen verkligen stärker, stimulerar och påskyndar elevernas naturliga språkutvecklingsprocess.

De olika huvudmomenten bör integreras med varandra och tillsammans bilda en helhet så att eleverna kontinuerligt får en allsidig färdighetsträning. Eleverna bör få möjlighet att utveckla sin kommunikativa kompetens samtidigt som de inhämtar kunskaper om språk och litteratur. En utvidgning av elevernas ord- och begreppsförråd liksom en praktiskt förankrad träning i uttal och grammatik måste ingå på ett naturligt sätt i alla sammanhang. En lämplig utgångspunkt för en integrering av de olika huvudmomenten utgör modern skönlitteratur.

Samhälls- och kulturkunskap förutsätts ingå i olika moment och är en nödvändig förutsättning bl a för textförståelse. Det är viktigt att väcka elevernas intresse för aktuell samhällsdebatt liksom att göra dem uppmärksamma på olika uttryck av den svenska kulturen som t ex attityder, värderingar, normer, traditioner.

Läroplaner 1990:35

Läroplan för gymnasieskolan

Miljö och hälsa; obligatorisk modul vid försöksverksamhet med treåriga yrkesinriktade linjer

1990-06-05

1 SÖ fastställer med stöd av Förordning om försöksverksamhet med treåriga yrkesinriktade studievägar i gymnasieskolan 1988/89—1990/91 (Läroplaner 1988:73, andrahandstryck) 21 § kursplan för modulen miljö och hälsa enligt bilaga.

2 Modulen skall från och med årskurs 1 läsåret 1991/92 vara obligatorisk på alla linjer inom försöksverksamheten och får tillämpas från och med läsåret 1990/91.

3 Klasskonferensen avgör hur stoffet skall fördelas mellan ämnena i den mån fördelningen inte framgår av kursplanerna för ämnen och moduler samt inom vilket ämne huvudansvaret skall ligga.

I den mån innehållet i modulen miljö och hälsa ingår i andra moduler på linjen reduceras innehållet i motsvarande grad. Därvid beaktas också kurserna i de allmänna ämnena idrott och samhällskunskap. Samverkan mellan linjens samtliga ämnen skall eftersträvas.

4 Modulen skall dokumenteras i kompetensbevis och avgångsbetyg.

Jan Thulin

Inger Ohberg

Bilaga 1

Kursplan

Treåriga yrkesinriktade linjer

Modul:

Miljö och hälsa

Mål

Efter genomgången modul skall eleven

- kunna arbeta på ett från miljö- och hälsosynpunkt säkert sätt,
- kunna ta personligt ansvar för sin hälsa och känna till hur man kan ta ansvar för miljön och resursanvändningen privat, i arbetet och i samhället,
- kunna söka och sammanställa fakta ur olika källor, använda relevant mätutrustning samt dra slutsatser och dokumentera sitt arbete,
- känna till huvuddragen i lagstiftningen om yttre miljö respektive arbetsmiljö samt berörda myndigheter och organisationer samt

beträffande den yttre och inre miljön

- känna till hur samspelet i naturen, globalt och lokalt, påverkas av människan genom bl a bosättning, industrier, transporter, livsmedels- och energiproduktion samt skogsbruk,
- känna till att samhällsåtgärder och personligt handlande som påverkar miljön får ekonomiska konsekvenser som kan vara olika i kort- och långsiktigt perspektiv,
- känna till vilka miljöproblem den egna yrkesverksamheten kan förorsaka samt

beträffande hälsa

- känna till vikten av fysisk och psykisk hälsa samt social gemenskap på arbetsplatsen,
- känna till hur attityder och värderingar formas samt hur dessa kan styra val i hälsofrågor,

Modul:

Miljö och hälsa

forts

- känna till vikten av samlevnad och social gemenskap,
- känna till hur människokroppen fungerar,
- känna till vilken mat man skall välja för att klara av sitt arbete och sin fritid,
- känna till hur missbruk av bl a alkohol, narkotika, tobak och läkemedel påverkar kroppen,
- känna till vilken betydelse människors hälsa har för samhällsekonomin,
- känna till vart man vänder sig för att få råd och hjälp i bl a kostfrågor, missbruksfrågor och samlevnadsfrågor.

Läroplan för gymnasieskolan

1990-01-15

SÖ fastställer med stöd av gymnasieförordningen (SFS 87:743) 10 kap 1 § ändring av behörighetskrav kungjorda i Läroplaner 1988:76 att från och med 1990-07-01 tillämpas vid gymnasieskolan i Nyköpings kommun avseende påbyggnadsutbildningen

Flygtekniker

Ändringen markeras med streck.

Nordisk yrkesklassificering	75320
Studievägs- och ansökningskod	Fo24
Kurslängd	1 läsår
Klasstorlek högst	16 elever

Behörighetsvillkor: Slutförd tvåårig fordonsteknisk linje,
gren flygmekaniker

| eller motsvarande utbildning

Läroplan för gymnasieskolan

Lgy⁷⁰

Ansvarig utgivare: Organisationsdirektören Bengt Karlin,
Skolöverstyrelsen, 106 42 Stockholm
Redaktör: Martin Johansson
Redaktionens adress: Skolöverstyrelsen, 106 42 Stockholm
Telefon: 08-783 21 80 redaktören direkt; SÖ:s vx 783 20 00
Separatexemplar till särskilt pris: Liber, Kundtjänst Utbildnings-
förlaget, 162 89 Stockholm. Telefon 08-739 96 60
Prenumeration: Liber, Prenumeration Utbildningsförlaget,
162 89 Stockholm. Telefon 08-739 96 10.

Utges av Utbildningsförlaget
Gotab, Stockholm 1990

ISBN 91-47-03393-2
ISSN 0283-491X

